

*Ключові слова: Innovative technologies, accounting, accounting process automation, artificial intelligence, financial management efficiency.*

*Науковий керівник – ПОТРИВАЄВА Наталія,  
д-р екон. наук, професорка кафедри обліку і оподаткування,  
Миколаївський національний аграрний університет,  
м. Миколаїв*

## **БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ВИКЛИКИ**

*РАГУЛІНА Анастасія, здобувач вищої освіти групи Б 3/1  
спеціальність 071 Облік і оподаткування  
Миколаївський національний аграрний університет*

*Анотація: Розглянуто актуальні питання та виклики, які стоять перед обліком підприємств в умовах економічної кризи. Звертається увага на важливі гнучкості та здатності до швидкої адаптації до змін, а також на постійному навчанні.*

*Ключові слова: адаптація, криза, облік, соціальна активність, звітність.*

Облік як соціальна наука розвивається разом із суспільством. Його прогрес і просування реагує на всі події та зміни в різних сферах економічної, політичної та екологічної діяльності. Економічна криза завжди ставила виклик для підприємств та організацій у всьому світі, однак її вирішення потребує особливої уваги. Світ стикається зі значущими зовнішніми загрозами, які викликають різке підвищення нестабільності у глобальній економіці. Ця ситуація вимагає оперативних заходів та прийняття рішучих дій на національному рівні для запобігання негативного впливу економіку [1].

В останній час значні зміни у економічні процеси України і світу внесли пандемія та війна. Це призвело до скорочення чисельних видів бізнесу та зменшення чисельності зв'язків між суб'єктами, як у межах країни, так і на міжнародному рівні. Деякі негативні наслідки впливають на малий бізнес у сферах торгівлі, послуг, пасажирських перевезень, туризму, спорту та культури. За прогнозами фахівців, такий поворот у бізнесі та зниження соціальної активності населення може призвести до кардинальних змін у парадигмі людського життя та виникнення нових цінностей у суспільному розвитку [2].

Розглянемо деякі зміни та виклики, які може спричинити економічна криза:

1. Зміни в обсягах та структурі операцій: під час економічної кризи підприємство може зменшити виробництво, продажі та інші операції. Це тягне за собою зміну обсягів та структури фінансових операцій, які потрібно відобразити в бухгалтерському обліку.

2. Погіршення фінансових показників: криза може призвести до зниження прибутковості, зростання заборгованості та інших фінансових проблем. Бухгалтер повинен вагомніше відслідковувати ці показники та відображати їх у фінансовій звітності.

3. Оцінка активів і заборгованостей: умови на ринку можуть призвести до знецінення активів, наприклад, нематеріальних активів.

4. Ліквідність та грошові потоки: у кризових умовах підприємству важко забезпечити ліквідність. Бухгалтер повинен повністю відстежувати грошові потоки та розробляти стратегії управління.

5. Зміни в податковій політиці: уряди можуть ввести нові податкові пільги та заходи під час економічної кризи, щоб підтримати підприємство. Бухгалтер повинен слідкувати за такими змінами та правильно їх обчислювати при розрахунку податків [3].

Значні зміни відбуваються і в обліково-інформаційному забезпеченні діяльності підприємств та корпорацій. Скорочення виробничо-торговельних операцій призводить до тимчасової або й повної зупинки багатьох підприємств, що може негативно відбитися на дотриманні основоположного принципу безперервності ведення бухгалтерського обліку.

При відновленні роботи таких суб'єктів після тривалої перерви виникає необхідність проведення інвентаризації наявних активів і розрахунків, уточнення їх оцінки, потребують узгодження з кредитними установами і перекваліфікації короткострокові та довгострокові кредити та інші боргові зобов'язання.

Отже, економічна криза завжди була випробуванням для підприємств та організацій у всьому світі. Підприємства повинні бути готовими до змін у фінансовій сфері, щоб ефективно управляти своїми ресурсами, ризиками та можливостями. Актуальні питання та виклики в обліку, які було розглянуто,

свідчать про необхідність удосконалення облікових процесів та вивчення найкращих практик управління фінансами. У таких умовах важливою є інноваційність та гнучкість у підходах до обліку, а також постійне навчання та адаптація до змін. Лише так підприємство зможе продовжити свою діяльність та процвітати в економічно складні часи, зберігаючи довіру інвесторів та забезпечуючи стабільність своєї діяльності.

#### ***Література:***

1. Варцаба В. Особливості забезпечення фінансової стійкості банківської системи України та пріоритети реформування. *Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом* : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 21 квітня 2021 р.) – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. С. 59-61.

2. Крупка Я. Тенденції розвитку бухгалтерського обліку під впливом сучасних викликів. *Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації* : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 14 травня 2021 р.) – Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2021. С. 65-69.

3. Гайдучький П.І., Жук В.М. Роль бухгалтерського обліку в попередженні економічних криз. *Економіка України*. 2012. № 12. С. 72-82.

***Abstract:*** *The research examines the current issues and challenges facing the accounting of enterprises in the conditions of the economic crisis. Attention is drawn to the importance of flexibility and the ability to quickly adapt to changes, as well as continuous learning.*

***Key words:*** *adaptation, crisis, accounting, social activity, reporting.*

***Науковий керівник – ЛУГОВА Ольга,  
канд. екон.наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування,  
Миколаївський національний аграрний університет,  
м. Миколаїв***